

Sy-li spěval,
Pilnje dělal,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njeh ty spěvaš,
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Dženj pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh ēi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa žo kózdu žobotu w Smolerjež knihicjischcérni a placzi shtwórtslétnje 2.— hr. i portom 2.50 hr.

7. njedžela po žvjatej Trojizy.

1. Pětra 2, 5—10.

Duchowmu khěžu, wulki twar̄ sboža a hnady, wot Boha psches naschěho řenjeſa Jeſuža do khudeho, hřeſchneho žvěta twarjeny, staji tu Pětr nam psched wocži. Žemiske khěže a hrody, najvojetſche twar̄ cžłowſtich rukow roſpadnu a ſandu, ale khěža wot Boha natwarjenia, wulka njebjefka twar̄ba fe živych, i Khryſtuſkowej ſrwju wumytych kamjenjow, njemóže ſaněz. Jeſuž je wo žwojej zjrkvi, wo duchownym domje na ſemi praſif: „Helske wrota njedýrbja ju pschemóz“. Škliſchesk ty hížo i titemu njesachodnemu twarej, i ſhromadženſtu wérjazých? Žemiska khěža twojeje hěth budže roſlamana — hnadž bórſy — i khěže i drjewa a kamjenjow, wotrejž nětko bydliſch, dyrbisich něhdy won! Derje tebi, hdyž ho tebi wotamkne druhe twarjenje, dom, wot Boha ſčinjeny. Ženož potom to tak budže, žyli ho domach cžuk w njebjefskich wobydlenjach hížom tu na ſemi, žyli byl živý kamjen a doſonjal nadawki wot njebjefkeho twarza tebi pschidželene.

Wýzolej nadawkaj, ſe kotrymajž Pětr naž powoła: 1. ſſo-
bu twariež na duchownym Božim domje; 2. žobu žlužicž we
žvijatym měſchniſtvoje.

I.

Japoſchtoſ Patwoſ rad w žwojich liſtach kſchesczana templej Božemu pſchiruna. Tak Korinthſkym pſchiruſa: „Njewěſče wój, ſo waſche cželo je templ žvijateho Ducha, kž we naž bydli, ſotrehož wój macže wot Boha a njeſcze ſami žwoji? Budže li ſchtó tu zjrkzej Božu ſlavycž, teho budže Bóh ſlavycž, pſchetož ta zjrkzej Boža je žwjtata, kóraž wój ſcže.“ Podobnje pſchiruna

Pětr w naſchim teſcje gmejnū wérjazých duchownemu domej Boženmu. W jeho ſlowach ſtupi naui pſched wocži, kaf žvijatniſa naſtanje. Bóh poſtaji ſejom Khrysta ſa róžkný ſamjen. Cžeklojo běchu jón ſacžiſli, teho ſenjeſa kſchizijo. Ale i jutram bu wějčezenje 118. pſalma wérnoſcz: „Kamjen, kotryž cžeklojo ſu ſacžiſnuli, je ſo róžkný ſamjen ſčiniſl. To je ſo wot teho ſenjeſa ſtaſo, a je džív pſched naſchimaj wocžomaj.“ We wſchěch cžaſach je ſo poſaſalo, ſo ſo njevěriwi ludžo podarmo prózowach, tutón róžkný ſamjen pſcheczajicž abo wotſtronicž. Tež na njeprjedzeliſtvo pſcheczíwo Khrystuſkej w naſchim cžaſu ſo jaſoſchtoſke ſlowo dopjelni: „Tym njevěrnym je wón ſamjen, kotryž cži cžeklojo ſu ſacžiſli, a ſo róžkný ſamjen je ſčiniſl, tón ſamjen naſtorka a ſkala poſršchenja tym, kotiſiž ſo wo ſlowiſtořeža, dokelž woni temu njevěrja, na ſotrež wſchał ſaſoženi ſu“. a ſenjeſowe ſlowo: „Schtož na tón ſamjen padnje, tón budže ſo roſrasycž, a na kohož paſt wón padnje, teho budže wón roſmjaſež.“ Tajki je tón róžkný ſamjen, na ſotrežmž je twarjenia duchowna khěža kſchesczanstwa. Tež my ſměm pſches kſchecenju a wuežbu do Božeje žvijatniſu ſaſadženi, tež nam placzi nadobny nadawk: „Tež wój, jaſo žive ſamjenje, naſwarče ſo, ſo byſchče duchowna khěža byli.“ To ſo i tym stanje, ſo pſchindžemž i ſenjeſej a tež wotſtanjemž pſchi nim we wérje do njeho, w luboſczi i njemu a w poſkluſhnoſczi. Potom ſměm ſhoniſz: „Wam teho dla, kž wérice, je wón ſražny“, wam wón ſjewi, ſo je poſa njeho hnada a ſbož, wodawanje a měr, troſcht a pomoz, móz i wojowanju a i cžerpijenju, ſ jenym ſlowom: žiwenje. A teho dyrbisich prawje hladacž a jo hajicž ſ wobſtajnym modlenjom, wſchitko i proſtvo, dobroproſchenjom a džakowanjom pſched teho ſenjeſa noscho. Džerž ſo Božeho

hłowa, pschińcę gwođu i Bożemu bliđu. Potom budżesę pschezo krucjatę i nim siednoczeny, potom pschezo bōle wotpadnie, schtož ho njesnjeſe i nim a i jeho kwojatoſćju: hręſhne mīzle, njeružitne hłowa, nječiste waschnia, ſle ſtutki. Tak ho natwarcze je jaſo žiwe kamjenje na róžnym kamjenju Jeſuſu Chrystuſu. Cim wjazh na nami hāmymi dželamij, cim hōdnischi a h̄umanischi budžem i hōbudiſlaniu w Božim kraleſtwie. Bóh chę, so by jeho kraleſtro po ſchitach, so by najhlubſche ſedzenie człowjeſtwa po ſbóžnym kraleſtre Božim hōbi psches tebie do-pjelnjene bylo.

II.

Kotsiž ſu hāmi ho natwarili i duchownej thęzi, dyrbja nětko w tutym domje kwoju winowatosę czinicž jaſo „kwojate mēchniſtvo, wuſtoleny narod, kralowſte mēchniſtvo, kwojath narod, lud dobycza”. Kajke nadobne towarſtvo, lotrž ho w tutym domje hromadze namaka. Jeſož Boži kwojath móže to i h̄udzych, hręſhnych człowiekow ſeſinicž, jenož Chrystuſowa hnada a ſakluzba móže i tajkimi czesczemi naſi napjelnicž. „Kralowſte mēchniſtvo”, lud, lotrž i luthych mēchnikow wobſteji, kotsiž maju runy pschistup i kwojemu ſenjeſi a Bohu. W iſraelſkim ludu bęſche, taž dženka h̄iszcze w katholſkej zyriwi, woſebite mēchniſtvo, na lotrehož hrēdnischtvo pola Boha bęſche kóždy połasann, czyszcze-li Bohu wopory pschinjescz a wot Boha żohnowanje męcz. Ale my wěm jenož wo jenym wyschichim mēchniku, Jeſom Chrystu, lotrž je ho hām ſa naſche hręchi dał, so by naſi wumohi a nětki i prawizh Boha Wotza móže ſbóžnych czinicž wſchitkich, kotsiž psches njego i Bohu pschindu. Czyli i twojemu Ebóžnię pschitach a psches njego i Bohu, njeſky jenož ſtar jeho gmejnij, kamjeni w jeho templu, ale tež mēchnik w jeho domje, lotrž h̄mē psches njego i Bohu pschiniež a ma kwobođny pschistup i Božemu trónej. Tak ſnajemy jenož poſchitkowe mēchniſtvo. Taſo mēchnizm mamy wſchitz ſa kwojich hōbucłowiekow dobroproſchenje czinicž, woſebje nětko ſa naſch lud w jeho bludze a muſh. Taſo mēchnizm mamy żohnowanje, wot Boha doſtatu luboſcę w ſłowach a ſtutlach luboſcę dale dawac̄. Taſo mēchnizm mamy tež pschitowſedac̄ počinku teho, lotrž je naſi powołal i teje czym na kwoje džitwne kwoſtło, kwoſtej wumozęſku hnadiu naſcheho njebojſteho krala khwaljo, jo bychmy i tutym kwođezenjom h̄iszcze nělotreho ſhubjeneho i czemnoſeje hręcha i kwoſtlu ſboža domjedli. Taſo mēchnizm paſtimpah pschede wſchém woprowac̄ duchowne wopory, lotrž bychu ſo Bohu spodobale psches Jeſom Chrysta. Woprujmy teho dla psches njego Bohu pschezo khwalobny wopor. Dobrotu czinicž a wudželecž njeſapomnicž, pschitož tajke wopory ſo Bohu derje ſpodobaju. „Wopruj Bohu džak a ſaplacz temu najwyſch-schemu kwoj ſlub a wotaj ſo ſe mi w czaju teje muſh.” Ale tež: „Wopory, Bohu ſpodobne, ſu tycznym duch”. A pschede wſchém: „Ja napominam waz, ſo byſcie ſkwoje czela podali ſa žitw, kwojath a Bohu ſpodobny wopor”. W naſchim hręſhnym ejele knježa ſle wólnoſeje a żadoſeje, ſebicžiwa, jenož na dobytki a wužitanje, czescz, móz a wjeſele ſmyſlena ſamo wola. Ruzh, nosy, jasyk, zyle ejele ſe gratej Božej wole ſeſinicž, to je prawy duchowny wopor, wſchēdnie woprowanym na wokarju kwojego Wotczenaſcha i tſeczej proſtrowi: „Twoja wola ſo ſtan”: ſlamaj we mi ni wſchitku ſlu wolu mojego czela, nusuj iu pod twoju kwojatu wolu, pomhaj mi ejeſpicž, ſchtož ma twoja wola ſa dobre, a dac̄, ſchtož wote mije žadasch. Saměnje, tute duchownie woprowanje njeje nicž ſnadne. Ale i tym ſnukowym człowjeſk roſcze, nabudze mozow a ſtrome woſtanje ſamkne ſchęſčianſke žitwienje. Zapochtoł Pawoł praji: „Ja wſchitko móžu psches teho, ſiž mije poſylni, to je, psches Chrysta”. Teho-

dla je Chrystuſ kwojym tak krafny, i nim do-pjelnja woni jaſo lud dobycza najnadobniſche powołanie na kwočze. Węſch tež ty, ſchto na ſwojim ſbóžniku masz? Dże tebi ſi wutroby: tež mi je wón krafny? Budžny pilny twaſki lud na templu Božim, lotrž bjes pſchitac̄ ſam ſebje natwarja na róžnym kamjenju Chrystuſu a ſkōrni mēchnizm w kwojatniſy, lotrž bjes twaſtača duchowne wopory wopruja, ſiž ſu Bohu ſpodobne! Hamjeni. G. iu G.

Hladajmy na Jeſuſa, ſiž je ſpocjatſ a ſonc naſcheje wěry.

Hlóž: Jeſuſa ja njeponiſczeni atd.

Hladajmy na Jeſuſa. W wjeſelu a we ſrudobi, ſiž je muſa najwojetša — Štyſtoscž roſcze we wutrobi — Dho njech duscha ſhlađuje ſe Jeſuſowej wutrobi.

Hladajmy na Jeſuſa. Wotza kwojoh' ſa naſi proſz, Jego ſmilna wutroba. Muſu naſchu jom' prjódł noſh. Buduje naſi hręſhnikow, Męz chę wſchęd do njebojeſow.

Hladajmy na Jeſuſa. Wſchitz, ſiž h̄mē w wſchelę muſh. — Wutroba budž wěrjaza, Rjebuđimy we proſtowach zuſy; Źeli proſtwa ſpratwa je, Dha tež woſele ſamóže.

Hladajmy na Jeſuſa. Hlaſcze, my ſmę w jeho ruzg. Szyſh ſenjeſ do wjeſela Wſchewobrocjicž móže dužy. Jeſuſ naſche ſbože je! Czazne, węczne woſtanje!

Hladajmy na Jeſuſa. Poſućmę ſa zple ſemu! Maſch troski je a nadziſa, Dovérjenje mějmy i njemu: ſiž naſi wſchitko wopuſczeſi, Jeſuſ kwojich woſchewi.

Hladajmy na Jeſuſa. Wón je kwojey' zhtivje hłowa. Kſchęſčianſka nadziſa. Žeſhadža nam ſe jeho hłowa. Puci a wěroſcž, žitwienje, Jeſuſ Chrystuſ, naſche je.

Hladajmy na Jeſuſa. Duscha, wjeſel ſo nětki Jego! Ebóžna budžesč, wěrjaza ſe jeho ſakluzbę ty jena. To je wera wjeſela, Lubujmy nětki Jeſuſa!

Jeſu, duschow paſtirje! Nad nami chyti ty ſo ſmilicž. Nam dla twojej' luboſcę Węcznu ſbóžnoſę ſobu dželic. W twojim raju krafnoſcę Budże węczne woſeſele!

J. W.

Wobrash i Herrnhuta.

Lětka ſu w Herrnhucze 200 lětny jubilej wobſtac̄ ſamneje bratrowſteje woſadu kwojeczili. ſiž ho herwak něhdje jubilej kwojeczi, dha drje tón a tamny na to wopomina, ale tak poſchitkowym ſajim wěſcze ſenje źadyn jubilej ſbudzik njeje, taž Herrnhutſki lětka. Ma ežim to leži? Že tola džitwna węz, ſo tajka mała ežjódka wot 8000 pschedkwođenych kſchęſčianow, ſiž ſu tu a tam we Němſkej roſpróſcheni, móže ſajim wulkich kruhov na ſo ežahnycž. Se wſchęd kutoř ſkrota bęchu pschitkhwatali: ſe Čech, ſ Ameriki, ſ Žendželskleje, ſ Holandskleje atd. a wſchitz pschitnjeſekhu kwoje dary, na jenym dnju wucžinjescze ſuma darow 1 500 000 hrítwonow. To je wěſcze tež ſa naſch ežak h̄iszcze rjanym pjenjes. Mał to pschińcze? Haj, najpriedy je tón zply jubilej ſ rjanym dopofaſmom ſchprucha, ſo Bóh tež we ſlabych mózny je a ſo wón njecha naſi něhdje ſlomdzicž ani naſi woſchęſcicž. Olej, lubi h̄erbſki čitarjo, taž je ſo Boža mózna ruka krafnye nad Herrnhutſkimi bratrami ſjewila. Kajki nastori je to tola ſa naſi ſerbow, ſo ſo njebojimy, na maſu liežbu ſserbow w hladajo. Ale, ſchtož ma ſruti wěru a bratrowſku luboſcę we

žebe, tón ma fylneho Božia výčtu boli. To mreža naš stavieb
bernebutskich bratov a tuta mreža vlastí sa ľenotlivo a tež
to jedin zvlášť lub, nječiže tej maty a bojčudjom vutojajanty naš
nojdi bernebutskii lub.

Běsche to spocjatku 18. lětstotka. Pietismus, to je hibanje
ja mortových křesťanov, křiž mýslachu, so s tým Ježuškou vucž-
bu dopjelnjeja, když ře dogmatiskim dýplam zvukovinsteje vucžbou
podezíšnu, živých křesťanov sbudžicž. Vschudžom ře nělotst
sbudžení shtomadzichu, so býchu ře mjes řobu s Božeho glosou
tráštovali a živjenje w pravej křesčijanskej luboſczi vjedli,
nědžívají na schtant a samoženje. Ře tutohym luhžom kluſchesche
tež džel pſchecželstva hrabje Zinsendorfa a mórn ſam. Zinsendorf
džyſche tute nabožne hibanje wožebje mjes ſtvojimi ludžimi ve
kemjanskich ſtvójbach roſſchérjecž. Ale Bóh jeho hinač vjedže
a nastorí k temu pſchiňdze s Čeſkeje, s Moravou. Po 30 lětnej
výjme běchu tam evangelskej mójnje rov rýli. Tam kriježesche
kutrova pjasč němiskeho katolskeho křežora. Evangelika věra ve
Čechach je s zyla starscha hacž w Němiskej. Husitiska věra je hýž
100 lět do Lutheroveje reformazijs k ſaloženju evangelskich zvuk-
výjow dorvědla. A jako Lutherova reformazijs pôčnije křidla
roſſchérjecž, bě w Čechach rola k temu datovo pſchihotovana.
Kiz jenož ſtronkovne organizažje běchu ſtvorjene, ně lud ſam
w ſtvojim ſnitskotvornim ſacžuežu bě ſrafy. Tak bě ře tež ſe ſbyt-
kovo hufitora bratrovsta cžesta zvuklej ſaložila. Njebě po licžbje
mukla ſyla, ale to tež njebě wotpohlad tuteho ſjednocženstva.
Woni čzndhu w cžichim mérje ře mjes řobu lubotvarež a w ſtvo-
jim živjenju Ježuškove ſakady a vucžbou do ſkutka ſtajicž. Tak
ju woni s cžicha ſtvoje živjenje vjedli. Njejſu na ſtronkovnu
gescž hladali, ale na to, ſo býchu to dopjelnili, ſchtož ſebi Ježuš
wot ſtvojich vucžobníkow žada. A tak ſu ſo ſjednocžili. Řeun-
wald rěka to cžiche městno, když ře přeni ras ſeúdzechu, ſo
býchu tam wo ſtvojich vustavach vutradžovali. Tam ſu ſtvoju
organizažju vutvořili a ſu ſebi mjeno dali „čeſký bratsja“.

Najvažniji človek, tis je to jich zártvi řešil, bě
mili bohoříkův a pedagoga Štormeňského. Vón je tón mo-
pravdžitý tvjedník a řečeť teje bratravšteje tvoržadly. Žeho-
říští maju nam dženřa hisčce tvýrele prajicž, ſu ſórka, i ko-
trhčí móžemtý hisčce dženřa modu žitvjenja církevský.

Tale bratrosti zbyrkej bu po bitvje počela Bělej Horň tež
poslita. Tu a tam ſo hiſdycje ſobuſtatový namaladju. Tajnje
ſo ſhromadžotvadju w ſekach a w lěkach, ale pſdhezo bóle pa
buđu pſdheſczěhani. Tať je někotryžhuli czechſki bratr w tmy
naſu woſcho, ſchtož je měl, ſtatoł, domiſni, ſamoženje, woſtaſi
je jało ptoſčet ſe ſtvojimi do zuſbý czechu. Wón njeje
wiedział, kajki woſhud jeho wočkaſuje, ale ſylna wěra woſchě woſ-
uſlenja a ſadžetovki pſdhewinje. To ſu woni dopotaſali.

Lat ſu junu tež tajz̄y c̄jēſz̄y c̄jēſanž̄y do Šužiž̄y pſchitſchli, Knež̄a, David a druſh. Věchu to rhy ſtvoje njenjenovadhu, ale do bohatého ſeſtiſkého ſubſtu ſtvoje njenjenovadhu, ale do bohatého Boha měrjačhu. Moni běchu na pucžu do Pólskeje. Tam běchu rhy c̄jēſanž̄y ſc̄řejate bratrotvſte wořadn̄ ſaſožili. A tuhym běchu moni c̄zahyc̄. Ale Bóh jich hinat vjedze. W Berthelsdorſje ſo ſeſnaja ſ po božným rentmiſchtrom hrabje Zinzen dorfa. A tón jim dovoli, na horje, h̄džež ſo ſlót paſeſche, drjetvſe ſuſhejcež a ſebi ſhěžku natvaric̄, ſo běchu ſo tam ſaſhyliež nohli. H̄džež nětkole měſtacžko Herrnhut leží, bě přjedn̄ puſta krajina, a dofelež tele ležomnoſc̄e hrabi Zinzen dorfej ſluſchachu, kě tónle rentmiſchtr tež teho měnjenja, ſo by derje bylo, h̄dnu běchu ſo tam ſvěrni ſchesc̄enjo ſaſhylili. Pſchetož ſvěrny ſchesc̄an je tež piln̄ džělac̄er. A taž ſtejefſche tam bórfy jena

lhetja, zgle žama. K budućem četvrtom jeju natvaril. Za 200
let posljednjeg živog na tutjim žamčju mještane stejeli a go-
sa to Božju djetotvori.
(Potračjotvanje.)

3þrfej a stat.

W ſatſim ſejntje bě 5. julijs mothložovanje two nělotrič
dypłach, kotrež bědu ſo předy na bot ſtajile. Mjes nimi
běſchtaj tež dwaj ſapitlaj i wobfhodneho plana (Haushaltplan),
mjenujž: „Katholische geiftliche Behörden“ a „Evang.-luth.
Landesfonsistorien“. Þſdy mothložovanju lěwiza pſdjecſto
tutymaj hložotwasche, a tač mataj ſo ſ wobfhodneho plana mu-
ſchmótnež. To rěka: Gaffti ſejm ſa tutej žaných pjenjes tvjaž
njeſchistola. To je ſa katholſtu taž tež ſa evangeliſtu žytfotnu
moſchnoſež.

W Schwaigernstej ſo podobne hibanje pſchecſtvo nabožinje w ſchuſi počaſuje kaž pola naš. „Svobodno-duchotne ſjedno-čenſtvo“ w Bafelu je na ministerſtvo ſčehotvaze žadanja ſa-podačo: „Spěvanje Thoralotu njeſtmě tvjažh nadatv ſa ſjedne ſchuſe bhcí. Do čitanſti njeſtmědža ſo tvěžh pſchiijimacž, lotrež ſu nabožneho woſchiijecža abo lotrež ſo na věru do pſche-naturſteho, to rěla do býſteho, ſložuſa. Roſmucžotvane nje-ſtmě ſo tvjažh i modlitvu ſapocžinacž a ſkónčicž. (Pſchirunaj naſche ſaffte ſchuſe!) W ſapiňach ſchuſerjow njeſtmě ſo ničzo mo věrtyvufnaču ſapiňotvacež.

S bliffa a f dalofa

Alkohol. Raž je šnate, je alkohol na psč. v Amerizg a druhdje ſakasani. Njeſmě ſo vjazh i piežu pſchedatvac. Druž ſu ſo pſchihotovarjo alkohola a czi, fotſiž i nim vifuju a ſ njeho dobytka maſa, nabojeti, ſo mohlo ſo neſchtu podobneho tež we druhich krajach ſtač, tak na psč. v Němskej. Tehodla ſu ſo do továřstvov ſjednoczili, ſo býchu ſo cžim lepje ſa to poſtarali, ſo bý naſch lud pravje vjele alkohola doſtaval. Drje tehodla, dokež je naſhemu ludej po jich měnjenju alkohol runje nětſle to najnuſniſche!? — Samo woſebitu novinu vudavaja, ma to pſchihodne mjeno „Biförſtuben“. Š tutej novinu wojuja a ſója ſa palenz a vabja do palenzových kutov, hucžifov a džerov. Tam móžesč na psč. cžitacž ſadu kaž tule: „Radobne woſiž thja jara derje.“ „Sv na tak pravje lube woſchnje lěni“, mjenujz hdyž ſy ſo džení předy ſ palenzom woſil. — Botajſim nětlo věſč, ſhto naſhemu ludej hischeže pobrachuje: palenz!! Bých rjeſt, ſo ſo naſch lud hižo doſež v ſrudobje a ſaſteſči a njerosumje woſko ſala! A nětko hischeže palenz,

tiž je tola jenož palenz, faž Šerb prají. Studničeho napohlada sa doshe lěta njetvidžach, hac̄ hdyž njedavno pjaneho vohladach, tiž ſo po pucžu motasche. Wón bě ſthodženíč nijezkocžecža! Pjaneho ſkocžecža hſchecže njetvohladach. — A taž w Němſſej ſa alkohol džělaja, tak tež druhdže, na pſch. w Schtwaizatſſej. Tam ſu možebith ſchitanski ſvojast ſafožili napſchecžo antialkoholistam, to je pſchecžitvo pſchecžitníkam a nje pſchecžlam palenza. Tam ſo tež ſjatvuje muſraji, ſo ſo podobneho boja, taž w Ameriž. Móžesch wot nich dobre rady ſkyschecž, faž móžesch ſo poſtaracž ſa to, ſo by ſo wjazh palenza pišo, a tež ſa to, tak móža ſud ſažlepicž ſ wopacžnými wopisnami wo alkoholu a jeho ſtutkovaniu. „Starajmž ſo“, tak tam rěka, „ſo w starej Evropje do ſamžných wopacžnoſežom njeprichinidáem!“ mjenujah taž w Ameriž. — W ſamžnej hodžt-

nje, hdyž tole čítach w nowinje, dostach list je Sserbon, w to-
tymž so mjes druhim tež wo tym pišče, kajte sczehovki palenz-
picje ma. Schtóż palenzej bluži, shubi knještvo na ſebi, shubi
ſtrotv roſom a ſtrowu myſl, ſ lotrejž by roſeſnatval, ſchtó je
dobre a ſchtó niz, woſebje tež, ſchtó je čiste a ſchtó moſane,
ſchtó je pójceſtive a ſchtó njepójceſtive! Woſebje w tutym po-
jednim je to pola pjanych taſ, taž bu předy hýzo prajene,
ſo ho runaja ſloczeczu, ſo ſtuſaja, abo ſlepje, ſo padaja niže ſko-
jeſča! Njepójceſtiv starý Hadam, to, ſchtóż ſemſke w člowjeku,
to ſo potom poſtež w ſtowach a ſtutlach. A ſchfoda, ſotraž
ſ teho naſtaſva, je wulka. Tón wbohi wobžarowanja hódný
pjany ſchfodži ſam ſebi na wſchelake waschnie, kaſy druhich
a kaſy pſchedewſchém ſwoje džecži! A hdyž je pjany muž hýzo
něſchtó ſrudne, w naſchini čaſhu ežim ſrudniſche, taſ haſke io
potom pjana žona!

Schtó wulzy mužojo wo macžeri praſa.

Immanuel Kant, najſławniſchi filoſofa wſchitkých čaſhov,
husto wopjetowasche, taſ džakowny wón ſwojej macžeri běſche ſa-
jeju pobožnu staroſcziwoſcz. Wón džesche: „Ja ženje njeſabudu, ſo
moja macž je korejn k dobremu do mnje plodžita.“

Napoleon bě wulki knježet; ſchfoda, ſo jeho hordosz jeho
je powaſla. Wón je prajil: „Pſchichod džesčowý je pſchezo ſtuk
macžerny.“

Khr. Bohaboj Gellert, khěrluſcher a wucženy muž, je jako
starý muž wjèle na ſwoju pobožnu macžer ſpominal, taſ ponižna
běſche a taſ pilna w modlenju.

Hebbel wo ſwojej macžeri powjedasche: „Žohnowanje jeje
pobožnoſče mje njeje ženje wopuſtežilo. Je mje wucžila ſo mo-
dlicž, do Boha wericž, ſo Bohu dowericž, na jeho wſchowſchu-
dzomnoſez myžlicž.“

Víktor ſe Scheffel pſcheczeſej prajesche: „Hdyž chzeče moje
pěſnjenje roſumicž, nježmecže ſaložk taho w mojini žiwenju
phytač. To je jara jednorje běžalo. Wſcho ſe ſnutſkowneho pſchin-
dže. Moju macžer býſhce ſnač dýrbjeli. Wſcho we mni mam
wot njeje.“

Zunje ſwědomje.

Mały ſchulſki hólcž bě ſo wjeczor w ſwojim kožu pomodliſ. Nan ſo jeho woprascha hacž drje hifchce ſchtó na wutrobje ma,
dokelž taſ njeměrnje hladasche. „Haj“—džesche hólcž — „žym we
naſtaſku w ſchuli ſmyſku w prawopiſu činiſ. To tola njemóžu
Boha prožvež, ſo by ta ſmyſka ſo ſhubila. „Hdyž wo wotdače
ſmyſlenja prožysch“, prajesche jemu uan, „budže wſchitko hifchce
dobre.“ A tón mały modlet taſ činjefche. Maſajtra pſchindze
wježoſk je ſchule a mějefche jenku. Wón běſche k wucžerzej ſchol
a jemu prajil, ſo je ſmyſku pſchewidžat. Tež ſwoju modlitwu
wucžerzej powě. Tón hólcžka do rukow wſawſchi prajesche: „Moje
lube džecžo, hdyž je čiž Boh ſmyſku wodaſ, dýrbi jenka ſtejo wostacž.“

Bluſny.

Mý drje wſchitzu wěmy, ſchtó bluſny ſu. Schtóż by na
ſwojim čeſle ſ někajeſe hifchce ſo ſ někajeſeho njeſboža žaneje
bluſny njeměl, ſotraž jeho na ſtare čaſhy, ſnanou na jeho dže-
čatſtwo dopomina, a ſotraž hacž do najwyschich ſet wostanje.
Kaž na čeſle, taſ manž paſ tež na duſči bluſny; ſamo poſa-
tch, poſa lotrychž rěka: hlaſ, ſtare je ſo minylo, wſchitko je ſo
nowe ſčinito, wostann ſkedy předawſchich hréchow widomne —
hjes dwěla teho dla, ſo hifchm ponižni byli a na wumóženje
ſ wježelom čaſali. Hdyž je žadyn pohan ſo kſcheczan ſčinit,

abo hdyž je evangeliſ ſebi žyky pohanſti lud podežiſny, dža-
bluſny na pohanach tola wostanu. Tak piſche miſionar Burviſ
w Uganda, ſo je ſa jenicžke popoſdnjo ras tijoch nadefchot
koſiž mejachu kóždy žalozne bluſny. Nimo mateje khěgli džy-
ſtyschi, ſo ho w kſchyz nutſlach wola: Hladaj tola, tam dž
europejski muž! A na měſcze blischesche ſo dwanacž pohanow
k njemu. Mjes nimi běſche mloda žona, ſotraž mějefche po ſbaču
hubu wocžinenu, taž by ſo ſmjal. Wona pak njemějefche hubu
wocžinenu; wjèle bōle běſchtej jej wobej hubje ſa jejny pohanſti
čaſh ſo wotřeſalej. Miſionarej bě jeje žel a duž chyſche ſe ſak
prawje wutrobnje ruku dacž. Wona pak, ſo prózujo trochu po-
kmeňkycž, džesche: „Ja, mój pſcheczeſo, njemóžu čiž žaneje ruſi
dacž, ja žaneju nimam. Mój pohanſti kral je mi wobej hubje a
ružy dal wotřeſacž.“ Fejny nuž ſtejefche pódla a ſo ſdasche, ſo
ſebi na ſwoju mandželsku něſchtó wě. Wobaj běſchtaj w pſchi-
hotowanju na kſcheczenizu a ſtaj ju tež bory ſoſtaſoj.

Na to džesche miſionar ſwoj puež dale a pſchindže do
domu, w kotrymž wěſty Eliſa bjes wſchego ſaplačenja pohanow
wucžesche a na kſcheczenizu pſchihotowasche. „Eliſa!“ wolaſche
miſionar, a bory ſo ſcheczenizu pſchindže, ale pomału a ſ ruſo-
maj mažajo, pſchetož tutón doſtojny muž je — ſlepý. Běſche
to ſaſo bluſna ſ pohanſkeho čaſha. Wobej wocži běſchtej jemu
něhdh wot pohanow wulaſanej. Wot małego džesča ſa ruku
wjedženy, džesche nětko ſlepý ſ miſionarom kruch pueža ſobu,
wſchón ſwježeleny, ſo ſ miſionaroweho rta ſhoni, ſo ſ miſion-
arowom wſchudžom do předka dže. Na to miſionar do wjeſti
pſchindže, w kotrejž wěſty Gabriel Uſodo, kſcheczeny muž, bydli-
ſiž je jenicžki w zylhym kraleſtwje, ſo ma prawo, ſwoje rubiſhce
na hlowje wostajie, hdyž kral nimo njeho dže a wón jeho ſtrowi.
A čehodla? Kas roſhněwaný běſche kral pſchikafaſ, jemu wobej
wſchí wotřeſacž. Na tutu hroſnoſez ſo pak kral wjazy rad nje-
dopomina. A duž dýrbi wbohi Gabriel, hdyž pſchec ſkala ſtupi,
wſchí ſawodžetej něč. Potajkim ſaſo bluſna ſ pohanſkeho čaſha.
S Chinesiskeje miſionar Boskamp piſche: Mjes kſcheczjanami
koſiž w zyrlwicžy pſchede mnu ſedža, je muž, ſ mjenom Schuſa,
kotrehož ſchija ma ſylné bluſny. Jeho chyžhu wotprawicž. Tróž
ſ mječzom do njeho rubných. Duž činjefche, jaſo by morw
był a jeho čeſlo do boka čižných. Boh běſche jema čaſh hnadi
pſchidſezſhit. Wón pokutu činjefche a ſo kſchecicž da. A hdyž
kſchecene chinesiske žony ſo wuſnaja, kſko nowonarodžený
džecži ſu ſa čaſh ſwojeho pohanſta ſkonzowale, abo hdyž afri-
kanifki kufat w tym rěči, kſko ludžom je ſ jedom ſawdaſ, dža
ſ teho wſchego widžinu, pohanam ſo wjèle ranow nabije —
bjes winy. Tola wot miſionarow wuſnu tež woni to troſhtne
ſłowo:

„Schtož tu ſtoma, ſdychuje,
To tam budže zyſe ſtrowe.“

Chrysostomus.

Chrysostomus rěka „ſtoty rt.“ Tón je krafnije předowat
Wo ſwiatym duchu je ras taſle prajil: Hdyž masch rjanu kóž
fe wſchém gratom wuhotowanu, ale njeje wětra, njemóžesč na
morju ſeč, njepſchindžesč do předka. Tak tež ſ tobu ſteji, hdyž
runje rjane ſłowa, hľuboku myſl, ſrěčniwoſcz a roſom měl.
Nimash-li kſvateho ducha, wſchitke tele ſrědki nicžo njedokonjeſa.

Listowanje. D. D. Sa list wutrobný džak. Njebe nam
hifchce ſižo ſnate. Hdyž pižacze ſaſo něſchtó pſchichodne?
W. w K. ſa 9. njedž. po ſtvi. Tr.

Samolwity redaktor: farař W h r g a c ſ w Nožacžizach.

Czíſhez Smolerjez knihicžiſčeřnje a knihařnje,
sap. družtvo ſ wobm. rukowanjom w Budyschinje.